

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-2906/19-A

Název	Základní škola, Praha 4, Poláčkova 1067
Sídlo	Poláčkova 1067, 140 00 Praha 4 - Krč
E-mail	skola@zspolackova.cz
IČ	61384755
Identifikátor	600037339
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Martina Lipárová
Zřizovatel	Městská část Praha 4
Místo inspekční činnosti	Poláčkova 1067, 140 00 Praha 4 - Krč
Termín inspekční činnosti	22. 10. 2019 – 25. 10. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Inspekční činnost byla vykonána na podnět podle § 174 odst. 6 školského zákona.

Charakteristika

Základní škola, Praha 4, Poláčkova 1067 (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“), školní družiny a školní jídelny. K termínu inspekční činnosti se v ZŠ vzdělávalo 372 žáků v 19 třídách podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Pro děti s odkladem školní docházky je zřízena přípravná třída. Na základní vzdělávání kontinuálně navazuje zájmové vzdělávání ve školní družině, které bylo realizováno v 5 odděleních. Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2015 se snížil celkový počet žáků o 9 %. Nejvyšší povolený počet žáků byl naplněn ze dvou třetin. Vzdělávání ovlivňuje sociokulturní složení žáků. Přibližně 20 % tvoří žáci s odlišným mateřským jazykem (dále „OMJ“), 10 % žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Od posledního inspekčního hodnocení byly zrušeny speciální třídy, všichni žáci se SVP jsou integrováni do běžných tříd.

Škola poskytuje vyváženou vzdělávací nabídku. Disponibilní časová dotace podporuje výuku hlavních předmětů kurikula. Vzdělávání v anglickém jazyce je realizováno již od prvního ročníku. Deklarovanou prioritou je umožnění osobního rozvoje všech žáků podle jejich předpokladů, schopností a zájmů.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) je ve funkci od prosince 2017, systém řízení postupně dotváří. Opírá se o reálnou koncepci rozvoje školy, stanovila vize a cíle v souladu se zásadami vzdělávání. Koncepční záměry se daří částečně naplňovat např. v oblasti proaktivního přístupu k rodičům, integrace žáků původních speciálních tříd do běžných tříd a podpory žáků s OMJ. Hlavní prioritou zůstává zvýšení prestiže školy a získání většího počtu žáků.

Od začátku svého působení ve funkci ředitelka aktivně řídí pedagogické procesy a usiluje o zvýšení kvality vzdělávání. Využívá pravidelný monitoring a kontrolní činnost. Reflektuje nedostatky v průběhu a výsledcích vzdělávání, poskytuje pedagogům zpětnou vazbu o kvalitě jejich práce. Na základě vlastní evaluace i výsledků šetření České školní inspekce přijímá vhodná opatření a jejich dodržování ověřuje. Účinnost opatření ke zlepšení kvality výuky zejména na druhém stupni je však pouze částečná, což potvrzují i hospitační zjištění inspekčního týmu ve sledovaném průběhu vzdělávání.

Ředitelka postupně nastavuje funkční organizační strukturu vymezující řízení a kontrolu jednotlivých činností. Účinnost pedagogického řízení vzdělávání podporuje přenesením části pravomocí na dvě zástupkyně a další pedagogické pracovníky. Funkci výchovné poradkyně v důsledku uskutečněných personálních změn vykonávala v době inspekční činnosti ředitelka. Vzhledem k vysokému počtu žáků se SVP a OMJ jsou tak na ni kladeny vysoké nároky. Poradním orgánem je pedagogická rada, v níž jsou kromě organizačních záležitostí projednávány zobecňující závěry i konkrétní opatření ke zlepšení kvality vzdělávání.

Kontrolu uskutečňuje vedení školy systematicky na základě plánu kontrolní činnosti, která zasahuje do všech oblastí. Úroveň kvality vzdělávání sleduje ředitelka četnou hospitační činností, kterou realizovala u všech vyučujících. Z analýzy hospitačních záznamů vyplývají doporučení ke zvýšení kvality výuky, mj. důraz na logické strukturování vyučovací hodiny, uplatňování účinných didaktických postupů aj. Realizaci doporučených postupů ověřuje ředitelka následnými hospitacemi. Při zjištění závažnějších nedostatků v práci pedagogů přijímá personální opatření. V souladu se zjištěními inspekčního týmu v průběhu vzdělávání ředitelka reflektuje nedostatky v kvalitě výuky některých vyučujících.

V personální oblasti došlo k obměně vedení školy a snížení počtu pedagogických pracovníků. Vzdělávání zajišťovalo k termínu inspekční činnosti 45 pedagogických pracovníků, z toho 9 asistentů pedagoga a 5 vychovatelek školní družiny. Pedagogický sbor na prvním stupni je konsolidovaný, časté personální změny ve složení sboru na druhém

stupni ale nepřispívají ke kontinuitě vzdělávacího procesu. V didaktických nedostatcích ve výuce se projevila nekvalifikovanost a nízká míra pedagogických zkušeností některých pedagogů. Začínajícím a novým učitelům je poskytována metodická pomoc (seznámení s chodem školy, pověření uvádějící učitelé, podpora vedení, využívání vzájemných hospitací), avšak jejich odborné a pedagogické vedení není vždy dostatečně efektivní.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je zajišťováno na základě reálně zpracovaného plánu. Vychází z potřeb školy a podporuje odborný růst pedagogů, neodráží se v něm ale hlubší analýza potřeb vzdělávání v oblasti didaktiky a metodiky. Ve sledovaném období učitelé absolvovali kurzy a semináře týkající se např. práce se žáky s OMJ, primární prevence, podpory funkčních gramotností. Několik pedagogů absolvuje studium ke splnění kvalifikačních předpokladů.

Finanční i materiální podmínky umožňují realizaci vzdělávacích programů. Většina učeben je využívána jako kmenové, odborné pracovny jsou k dispozici pro výuku informatiky a přírodopisu, využívána je školní knihovna. Vybavení počítačovou, prezentační a didaktickou technikou je na standardní úrovni. Sedací nábytek v některých učebnách nižších ročníků prvního stupně nezohledňuje dostatečně individuální tělesnou výšku žáků. Tím je omezena možnost správného sezení a nejsou vytvořeny optimální podmínky pro stabilitu sedu a komplexní podporu psaní. Dobré podmínky má škola pro tělovýchovné činnosti, sportovní aktivity i k relaxaci žáků – dvě tělocvičny, dvě venkovní sportovní hřiště a školní zahrada. Školní družina disponuje samostatnými prostorami, což přispívá k efektivitě zájmového vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Sledovaný průběh vzdělávání dosahoval rozdílné kvality. Ve zdařilých vyučovacích hodinách na prvním stupni vyučující jasně vymezovali vzdělávací cíle, výuka byla promyšlená a organizačně dobře realizovaná. Výukové formy a metody se v těchto hodinách účelně střídaly a směřovaly ke splnění vzdělávacích cílů. Efektivitu výuky a aktivní zapojení žáků zvyšovaly vhodné pedagogické postupy uplatněné v části hodin, např. didaktická hra, problémové úlohy. Často byla využívána účelná kooperace ve dvojicích či skupinách přispívající k rozvoji sociálních kompetencí. Žáci byli vedeni k samostatnému objevování nových poznatků, uplatnění nabytých vědomostí a hledání vlastních řešení. Účelně byly využity názorné učební pomůcky. Učivo bylo zpravidla probíráno v souvislostech, vhodně bylo využito mezipředmětových vztahů a propojení teoretického učiva s praktickými příklady. V některých hodinách bylo citlivě zařazeno i formování postojů žáků. Ve většině hospitovaných hodin převládala příznivá pracovní atmosféra pozitivně ovlivňující výchovně vzdělávací proces a žáci dodržovali nastavená pravidla komunikace i chování. Shrnutí učiva v závěru vyučovací hodiny a ověření splnění vzdělávacího cíle probíhalo efektivně, vyučující zpravidla účelně využívali prvků žakovského sebehodnocení. Asistenti pedagoga většinou účinně pomáhali žákům s potřebou podpůrných opatření zvládat jejich specifické obtíže či nesoustředěnost, v případě potřeby se věnovali také ostatním žákům ve třídě.

V části vyučovacích hodin na druhém stupni však byly zaznamenány didaktické a metodické nedostatky a méně účinné pedagogické postupy. Některé hodiny byly nedostatečně organizačně promyšleny a realizovány. Užité metody a formy v těchto hodinách jen v malé míře rozvíjely kreativitu žáků, nepodporovaly je v samostatnosti při řešení zadaných úkolů. Převaha frontální výuky, v některých případech i s dominantní rolí učitele, se projevila nerovnoměrným zapojením žáků a nízkou spoluúčastí při vzdělávání. V některých případech pedagogové nepracovali účelně s žakovskou chybou, nevyužili ji jako účinný prostředek k hledání a pochopení problému. Pouze v malé míře vyučující zohledňovali specifika žáků.

Zadávané úkoly nebyly dostatečně diferencovány s ohledem na rozdílné pracovní tempo a vzdělávací možnosti žáků. Jen v některých sledovaných hodinách byla uplatněna různá obtížnost úkolů a rozšíření učiva nadaným a rychlejším. Z hospitační činnosti inspekčního týmu rovněž vyplynulo, že učitelé sice identifikují žáky s potřebou podpůrných opatření i ohrožené školním neúspěchem, ale uplatňování doporučených postupů a účinnost podpory je závislá na pedagogické zkušenosti jednotlivých vyučujících. Důsledkem bylo často jejich nízké zapojení do výuky. Jen v ojedinělých případech bylo zaznamenáno formativní hodnocení žáků. V části hodin chyběla včasná zpětná vazba využitelná pro další učení. V závěru vyučovacích hodin učitelé často nevytvořili dostatek prostoru pro zhodnocení práce žáků. Výrazné organizační a didaktické nedostatky včetně nevhodného způsobu hodnocení žáků byly zjištěny v předmětu výtvarná výchova v šestém ročníku. Ředitelka přijala okamžitá účinná opatření, na mimořádné třídní schůzce o opatřeních a o dalším postupu informovala zákonné zástupce.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ke zjišťování a vyhodnocování výsledků vzdělávání škola užívá obvyklé interní nástroje. K ověření naplňování očekávaných výstupů v hlavních předmětech jsou využívány písemné práce a srovnávací testy. Výsledky jsou statisticky sledovány v pedagogické radě a v metodických orgánech, záznamy z jednání ale nedokládají projednávání systematických opatření ke zjištěným nedostatkům v dosažené úrovni vědomostí a znalostí žáků.

Celkové výsledky žáků byly během posledních tří školních let stabilní, vyšší procento žáků prospělo s vyznamenáním. Ve výběrovém zjišťování v roce 2016/2017 ale dosáhli žáci 9. ročníku slabých výsledků.

K adaptaci žáků prvních tříd na školní prostředí přispívá motivační hodnocení, individuální přístup pedagogů a realizované aktivity (spolupráce s mateřskými školami, dny pro předškoláky, Škola nanečisto). Při přechodu žáků na druhý stupeň vzdělávání nedochází k výrazným výkyvům v klasifikaci. K stmelení nově vytvořených kolektivů žáků šestých ročníků jsou pravidelně organizovány adaptační kurzy. Pro žáky s rizikem školního neúspěchu a při poklesu prospěchu škola zajišťuje v praxi hojně využívané doučování, individuální pomoc pedagogů, konzultace a další formy podpory. V rámci koncepce výchovného poradenství ředitelka vypracovala *Podpůrný program pro žáky se školní neúspěšností*, ve kterém jsou stanoveny praktické kroky k zajištění poskytnutí podpůrných opatření žákům a pedagogům slouží jako manuál. Z analýzy výsledků vzdělávání vyplývá, že podpora žáků se SVP a OMJ je většinou efektivní. Jejich vzdělávací výsledky jsou srovnatelné s průměrným prospěchem třídy, ve které se vzdělávají.

Poradenské systémy školy ředitelka nově nastavuje. Na základě zjištěných závažných nedostatků provedla personální opatření a v době inspekce vykonávala funkci výchovné poradkyně. Odstranila nedostatky z předchozího období, přijala adekvátní opatření ke zjištěným České školní inspekce při inspekční činnosti v září 2019. Podpůrná opatření žáků se SVP byla v termínu inspekce poskytována v rozsahu doporučeném školským poradenským zařízením. Pro žáky s OMJ škola organizuje intenzivní kurz českého jazyka a několik skupin doučování. Na základě doporučení jsou nastavena další podpůrná opatření - motivační přístup, možnost opravy, upřednostnění ústního zkoušení, dostatek času k řešení úloh, nehodnocení specifických jevů apod., avšak jejich uplatňování - zejména ve výuce na druhém stupni - probíhalo v rozdílné kvalitě.

Různorodé sociokulturní složení žáků školy klade zvýšené nároky v oblasti předcházení sociálně patologickým jevům. Školní metodička prevence proto úzce spolupracuje se školní

psycholožkou. Škole se obvykle daří identifikovat rizikové faktory v chování jednotlivců a zpravidla zahájit včasnou intervenci. Došlo k účelnému rozdělení jedné z problémových tříd loňského čtvrtého ročníku do dvou pátých tříd, byla realizována potřebná preventivní aktivita s kolektivy sedmých tříd a tím se vyřešily vztahové problémy. Projevy problémového chování jsou řešeny podle jeho závažnosti (jednání s rodiči, kázeňská opatření, snížený stupeň z chování, výchovné komise aj.). Není ale dostatečně využíván motivační efekt pochval, často převažují kázeňská opatření. Snížené známky z chování se ve většině případů týkaly neomluvené absence. Škola proto klade důraz na pravidelné omlouvání zameškané docházky, čímž se podařilo se snížit počet neomluvených hodin.

Závěry

Vývoj školy

Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2015 došlo dvakrát k výměně na postu ředitele školy a dalším personálním změnám ve vedení školy. Žáci s poruchami chování vzdělávání ve speciálních třídách byli integrováni do běžných tříd. V souvislosti se snížením počtu žáků a tříd se snížil počet pedagogů. Nízká stabilita pedagogického sboru se negativně projevuje v kvalitě výuky na druhém stupni. Škola odstranila nedostatky zjištěné při minulé inspekční činnosti a přijala vhodná opatření k podnětům.

Silné stránky

didaktická a metodická kvalita výuky na prvním stupni

účelné využívání kooperativních forem výuky podporující rozvoj sociálních kompetencí žáků na prvním stupni

ředitelka školy aktivně řídí výchovně vzdělávací proces

využívání efektivních mechanismů v preventivní práci s třídními kolektivy

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

nestabilita pedagogického sboru na druhém stupni ZŠ

nízká efektivita metodické podpory začínajících a nekvalifikovaných učitelů

didaktické nedostatky ve výuce na druhém stupni ZŠ projevující se užíváním méně účinných didaktických forem a metod výuky, v nízké míře jsou uplatňovány postupy vedoucí k samostatnému uvažování žáků, nedostatečně je využíváno formativní hodnocení

nízká míra diferenciací výuky či jiných úprav organizace, forem a metod s ohledem na rozdílné studijní předpoklady žáků a odlišné tempo jejich práce

sedací nábytek v některých učebnách nižších ročníků prvního stupně nezohledňuje dostatečně individuální tělesnou výšku žáků

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

usilovat o zajištění personálního obsazení odpovídající potřebám školy, stabilizovat pedagogický sbor na druhém stupni

soustavněji odborně i pedagogicky vést nekvalifikované, začínající a nově nastupující učitele

cíleně zaměřit DVPP na oblast didaktiky a metodiky, zajistit účinné vzdělávání pedagogů ke zvýšení efektivity výuky, zaměřit se na eliminaci nedostatků zjištěných hospitační činností na druhém stupni ZŠ využívat účinné didaktické postupy a metody vedoucí k aktivnímu zapojení žáků

lépe využívat závěry vyučovacích hodin - zhodnocení práce žáků, sebehodnocení a vrstevnické hodnocení žáků

ve vyšší míře uplatňovat diferenciaci ve výuce s ohledem na rozdílné studijní předpoklady žáků a odlišné tempo jejich práce

systematičtěji pracovat s výsledky vzdělávání žáků

častěji využívat motivační efekt pochval

zajistit ergonomicky vyhovující výšku žakovských stolků a židlí, zohledňující individuální tělesnou výšku žáků

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitele školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout opatření k odstranění nedostatku v materiálních podmínkách vzdělávání (zohlednění ergonomických potřeb žáků) a adekvátní opatření k prevenci nedostatků v ostatních oblastech zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Rozhodnutí vydané MŠMT č. j. MSMT-2154/2018-2 o změně zápisu ve školském rejstříku, s účinností od 22. 1. 2018
2. Jmenování do funkce ředitelky Základní školy, Praha 4, Poláčkova 1067 vydané Radou městské části Praha 4, s účinností od 1. 12. 2017
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní školy, Praha 4, Poláčkova 1067 ve znění platných dodatků platný od 1. 9. 2019
4. Školní vzdělávací program školní družiny platný od 1. 9. 2019
5. Školní řád platný od 1. 9. 2018
6. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2018
7. Rozvrh vyučovacích hodin, školní rok 2019/2020 vedený k termínu inspekce
8. Záznamy z jednání pedagogické rady vedené ve školních letech 2018/2019 a 2019/2020 k termínu inspekce
9. Školní matrika vedená k termínu inspekce
10. Třídní knihy ve školním roce 2019/2020 vedené k termínu inspekce
11. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená k termínu inspekce (vybraný vzorek)
12. Kniha evidence úrazů vedená k termínu inspekce

13. Portfolio výchovného poradenství a prevence rizikového chování žáků vedené ve školním roce 2019/2020
14. Finanční vypořádání dotací MŠMT v roce 2018
15. Výkaz zisku a ztráty za 12/2018
16. Rozbor nákladů a výnosů za 12/2017 a 2018

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pražský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Karel Pešina, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Karel Pešina v. r.

Mgr. Martin Krupa, školní inspektor

Mgr. Martin Krupa v. r.

Mgr. Jiří Wagner, školní inspektor

Mgr. Jiří Wagner v. r.

Bc. Šárka Snížková, kontrolní pracovnice

Bc. Šárka Snížková v. r.

V Praze 21. 11. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Martina Lipárová, ředitelka školy

Mgr. Martina Lipárová v. r.

V Praze 26. 11. 2019